

Rozprawa jest próbą analizy wybranych tekstów z obszaru czeskiej literatury postmodernistycznej, związanej z tzw. nurtem imaginacyjnym lub też „generacją skradzionej opowieści”. Przyglądam się twórczości Michala Ajvaza, Danieli Hodrovej, Jiřígo Kratochvila, konfrontując ją także z utworami pisarzy z młodszej generacji – Jáchym Topol, Miloš Urban. Fikcja i referencja, traktowane *explicite* jako przedmiot dysertacji, stanowią zagadnienie warte uwagi szczególnie w odniesieniu do literatury nadal niejednoznacznie, także w Czechach, określanej jako postmodernistyczna. Przyjrzenie się roli owych kategorii w literaturze czeskiej wydaje się zasadne w obliczu dylematów wyłaniających się na tle dyskusji na temat (obecności/nieobecności) postmodernizmu traktowanego, z jednej strony, jako pokłosie modernizmu, z drugiej – jako jego kontestacja. W rozprawie poszukuję odpowiedzi na pytanie o to, co warunkuje „postkomunistyczny postmodernizm”, jak ma się on do „tragedii Europy Środkowej”? Jak czeska krytyka, środowiska literackie oraz naukowe zareagowały na kres Wielkich Narracji? Czy istnieje związek między „postawą surrealistyczną” a postmodernizmem? A nade wszystko – w jaki sposób kryzys referencji wybrzmiewa w tekstach pisarzy, którzy po 1989 roku, jak twierdzi Kratochvil, pozostali w poczuciu „autystycznej i solipsystycznej izolacji”?